

For 30 år siden kom en ung journalist ut fra avisa Bild Zeitung med verre avsløringer enn det som kommer fram i boka om Se og Hør.

Hva er det med Tyskland?

MANNEN HET GÜNTER WALLRAFF og nå bor han i et digert gammelt murhus i Köln.

– Tilstandene er like ville i dag som for 30 år siden, sier 64-åringen.

Wallraff skapte seg et navn på å ta identiteten «Hans Esser» og arbeide et halvt år som reporter i Bild Zeitung i Hannover. Etterpå skrev han boka om hvor- den historiene blir konstruert i landets største avis.

Der sto oppdiktede skjebner i kø. Politi og etterret- ningsvesen ble koplet inn for å avlytte vanlige men- neskers telefoner, slik at de etterpå kunne trekkes ned i søla. Avsløringene hans skapte etterkrigstidas største bølger gjennom det tyske medielandskapet. Begrepet «wallraffing» var skapt.

– **JEG HAR ALDRI HØRT** om Se og Hør-boka, sier Wall- raff.

– Men jeg blir med jevne mellomrom oppsøkt av un- ge kolleger som har arbeidet i skandalepressen, og som har innsett at de har gått langt over mange stre- ker. Og med bagasjen full av moralske tømmermenn, vil de skrive bøker og avsløre seg selv og sine tidligere oppdragsgivere. Slike utspill kan være bra – men ofte har jeg mistanke om at motivasjonen kan være sam- mensatt. Det handler ikke sjelden om å renvaske eget

navn, skaffe seg en plattform – og tjene noen penger til starten på en ny karriere, sier Wallraff.

BILD ZEITUNG SKJERPET SEG voldsomt i en periode etter at boka hans kom. Av ren nødvendighet, for opp- laget sank og politikere og kjendiser vendte avisa ryg- gen.

– I dag vil jeg si at de er tilbake i den gamle tralten. En politiker som vil opp og fram, kan bare få det til i samarbeid med Bild. Gjennomslagskraften er enorm, sier Wallraff.

– En folkevalgt som kommer på redaksjonens døds- liste, er ferdig i politikken når Bild har gjennomført kampanjen sin mot vedkommende. Gerhard Schröder er et godt eksempel. Han uttalte tidlig i sin karriere som forbundskansler at det ville være umulig å regjere landet hvis han ikke hadde tv og Bild Zeitung på sin side. Noen år senere kom han på kant med Bilds re- daksjon og nektet reporterne å være med i det offisielle flyet når han skulle på utenlandsreise. Hevnen var sæt. Det tunge skytset ble kjørt fram og benyttet mot ham under siste valg. Resultatet kjenner vi, sier Wall- raff.

WALLRAFF PEKER på hele apparatet av medier som en statsmakt av dimensjoner som lovgiverne aldri hadde

forestilt seg.

– Meningen var at vi skulle ha en hel vitte av kon- kurrerende organer som utfyller og korrigerer hverand- re. I dag styres det hele av tre til fem store konserner. Kvaliteten på journalistikk faller som et blylodd. En- keltmennesker blir skandalisert og trukket ned i søla. Den avslørende journalistikken er nærmest ikke tilste- deværende lenger. Den gule pressen byr unge lesere på et verdensbilde som i første rekke består av Paris Hilton, framstilt som en amerikansk Mikke Mus med et berg av arvet gull i bakgrunnen. Slike pseudoforbil- der bygges opp og de unge menneskene tror at et lyk- kelig liv er betinget av dyre moteklær og et anorektisk utseende.

– **KAN NOE FORANDRES?**

– For 50 år siden ble folk som snakket om kvinne- sak og familiepolitikk møtt av forakt eller ledd høyt av. Inntil for noen måneder siden, var det heller ikke be- traktet som stuereint å beskjeftige seg med naturvern og klimaspørsmål. I dag er selv den tyske bilindustrien i bevegelse hva slike problemer angår. Jeg vil besvare spørsmålet med en klok setning fra gresk mytologi: «Den som vil at verden skal forbli som den er – vil ikke at verden skal forbli».